

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvää luokitustoimintaa koskevaa asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvää luokitustoimintaa koskevaa asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (HE 177/2025 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- neuvotteleva virkamies Monika Vainio, valtiovarainministeriö

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Elinkeinoelämän keskusliitto ry
- Keskuskauppakamari
- Pääomasijoittajat ry

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- Finanssivalvonta
- Suomen Asiakastieto Oy
- Finanssiala ry
- Suomen Asianajajat
- Suomen Tilintarkastajat ry
- Suomen Yrittäjät ry

HALLITUKSEN ESITYS JA EDUSKUNTA-ALOITTEET

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Finanssivalvonnasta annettua lakia. Lisäksi ehdotetaan tehtäväksi pieniä teknisiä muutoksia vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annettuun lakiin, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annettuun lakiin sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettuun lakiin. Esityksen tarkoituksena on muuttaa kansallista lainsäädäntöä EU:n ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan (ESG) liittyvästä luokitustoiminnasta annetun asetuksen voimaantulon johdosta.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2026 vp

Ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan (ESG) liittyvästä luokitustoiminnasta annetun asetuksen tarkoituksena on tehdä EU:ssa ESG-luokitustoiminnasta johdonmukaisempaa, avoimempaa ja vertailukelpoisempaa ja näin lisätä sijoittajien luottamusta kestäviin rahoitustuotteisiin. ESG-luokitusten tarjoajia valvoo ESG-luokitustoimintaa koskevan asetuksen mukaisesti Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen. Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen voi tarvittaessa kuitenkin siirtää toimivaltuuksiaan kansalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle. Tämän takia kansallisesti on säädettävä ESG-luokitustoimintaa koskevan asetuksen mukaisesta toimivaltaisesta viranomaisesta. Hallituksen esityksen ehdotukset lakimuutoksiksi koskevat Finanssivalvontaa.

Hallituksen esityksessä Finanssivalvonnalle ehdotetaan lisättäväksi toimivaltuuksia toimia ESG-luokitustoimintaa koskevan asetuksen mukaisena toimivaltaisena viranomaisena. Hallituksen esityksessä ehdotetaan myös pienimuotoisia teknisiä korjauksia Finanssivalvonnasta annetun lain mukaiseen muiden finanssimarkkinoilla toimivien määritelmään. Tämän lisäksi ehdotetaan tehtäväksi teknisiä muutoksia Finanssivalvonnasta annetun lain lukuun, jossa säädetään muun muassa EU-asetusten noudattamisen valvonnasta.

Lisäksi muusta esityksestä erillisenä asiana rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettuun lakiin tehtäisiin teknisiä korjauksia asianajajia koskeviin seuraamussäännöksiin, jotta säännökset vastaisivat aiemmin muutettua lain soveltamisalaa.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

ESG-luokitustoimintaa koskeva ehdotus

Ehdotuksen tarkoituksena on antaa ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvän luokitustoiminnan läpinäkyvyydestä ja eheydestä annetun asetuksen (ESG-asetus) muuttamisesta annetun asetuksen (EU) 2024/3005 soveltamista varten tarvittavat kansalliset säännökset. ESG-asetuksen muutosten tavoitteena on tehdä ESG-luottoluokitustoiminnasta johdonmukaisempaa, avoimempaa ja vertailukelpoisempaa. Sääntelyllä pyritään lisäämään sijoittajien luottamusta kestäviin rahoitustuotteisiin ottamalla käyttöön ESG-luokituksiin liittyviä läpinäkyvyysvaatimuksia sekä ESG-luokitusten tarjoajien toimintaa ja valvontaa koskevia sääntöjä. Asetus on suoraan sovellettavaa oikeutta, eikä se sisällä jäsenvaltio-optioita tai kansallista liikkumavaraa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että Finanssivalvonta nimetään ESG-asetuksen edellyttämäksi kansalliseksi toimivaltaiseksi viranomaiseksi. Asetuksen mukaan ESG-luokitusten tarjoajat ovat jatkossakin EU:n arvopaperikeskus ESMA:n suoravalvonnan alaisia, eikä kansallisilla toimivaltaisilla viranomaisilla ole ESG-luokitusten tarjoajiin kohdistuvia itsenäisiä toimi- tai valvontavaltuuksia. ESMA voi kuitenkin harkintansa mukaan siirtää kansalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle tiettyjä valtuuksia, kuten valtuuden pyytää tietoja valvottavalta tai valtuuden suorittaa tutkimuksia ja paikalla tehtäviä tarkastuksia. Toimivallan

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2026 vp

siirtäminen ei kuitenkaan vaikuta ESMA:n valvontavastuuseen, eikä rajoita sen mahdollisuutta toteuttaa kansalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle siirrettyä tehtävää.

ESMA:lla on ESG-luokitusten tarjoajien lisäksi myös muita suoravalvottavia tahoja, joita ovat muun muassa luottoluokituslaitokset, arvopaperistamisrekisterit, tietyt kolmansien valtioiden keskusvastapuolet, tietyt vertailuarvojen hallinnoijat sekä eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen ulkopuoliset arvioijat. Hallituksen esityksessä ESMA:n suoravalvonnan alaisia tahoja koskevista kansallisista säännöksistä ehdotetaan poistettavaksi EU-säätelyn kanssa päällekkäistä sääntelyä, jotta ne muodostavat EU:n lainsäädännön kanssa johdonmukaisen ja nykyistä selkeämmän kokonaisuuden.

Talousvaliokunta pitää ESG-asetuksen muuttamisesta annetun asetuksen edellyttämiä ja ESMA:n suoravalvottavia tahoja koskevia säännösehdotuksia perusteltuina.

Muiden ehdotusten arviointia

Hallituksen esitys sisältää myös muutamia sellaisia muutosehdotuksia, jotka eivät liity ESG-asetukseen tehtyjen muutosten kansalliseen soveltamiseen tai ESMA:n suoravalvottavia tahoja koskevaan sääntelyyn. Nämä muut ehdotukset liittyvät Finanssivalvonnasta annetun lain eräiden kirjainpykälien uudelleen järjestämiseen sekä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisestä annetun lain asianajajia koskevien seuraamussäännösten täsmennystarpeisiin. Rahanpesulain soveltamisalaa tarkennettiin asianajajien osalta muutolailla 84/2025, joka tuli voimaan 1.4.2025. Seuraamussäännöksiä ehdotetaan muutettavaksi niin, että ne vastaavat voimassa olevan lain soveltamisalaa. Talousvaliokunta pitää näitä Finanssivalvonnasta annettuun lakiin ja rahanpesulakiin ehdotettuja muutoksia ja täsmennyksiä perusteltuina.

Hallituksen esityksen antamisen jälkeen on lisäksi ilmennyt korjaustarve, joka liittyy rahanpesulain valvontaviranomaisia koskevaan 7 luvun 1 §:ään. Pykälän 4 kohdasta on 1.7.2023 voimaan tulleen säännösmuutoksen yhteydessä virheellisesti poistettu viittaus Ahvenanmaan kiinteistö- ja vuokrahuoneistojen välityslähtöihin, jotka kuuluvat rahanpesulain soveltamisalaa. Valtiovarainministeriön 11.2.2026 päivätyssä asiantuntijalausunnossa ehdotetaan, että rahanpesulain 7 luvun 1 §:n 4 kohta muutetaan vastaamaan ennen 1.7.2023 voimassa ollutta sääntelyä.

Valtiovarainministeriö on sekä asiantuntijakuulemisessa että kirjallisessa asiantuntijalausunnossaan todennut, että sekä Ahvenanmaan maakunnan hallitus että Lupa- ja valvontavirasto puoltavat säännöksen korjaamista valtiovarainministeriön asiantuntijalausunnossa ehdotetun mukaisesti. Talousvaliokunta viittaa valtiovarainministeriön asiantuntijalausuntoon ja pitää perusteltuna rahanpesulain 7 luvun 1 §:n 4 kohdan korjaamista valtiovarainministeriön esittämällä tavalla.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Johtolause. Talousvaliokunta ehdottaa muutosta lain johtolauseeseen, koska myös lain 50 §:n ehdotetaan kumottavaksi.

50 c §. Finanssivalvonnan toiminta viranomaisena eräissä tilanteissa. Finanssivalvonnasta annettuun lakiin on lisätty uusi 50 § lailla 1380/2025 nyt käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen antamisen jälkeen. Lain 50 § koskee Finanssivalvonnan toimintaa EU:n tekoälyasetuksessa tarkoitettuna markkinavalvontaviranomaisena. Nyt käsiteltävänä olevassa hallituksen esityksessä ehdotetun Finanssivalvonnasta annetun lain eräiden kirjainpykälien uudelleenjärjestämisen takia ja säännösten yhteensovittamiseksi talousvaliokunta ehdottaa, että voimassa olevan lain 50 §:n säännös sisällytetään 50 c §:ään ja 50 § kumotaan.

5. Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 8 luvun muuttamisesta

Lain nimike. Lakiin ehdotetaan lain 8 lukua koskevien muutosten lisäksi muutosta myös 7 luvun 1 §:ään. Talousvaliokunta ehdottaa, että lain nimike muutetaan vastaamaan ehdotettuja muutoksia.

Johtolause. Talousvaliokunta ehdottaa muutosta lain johtolauseeseen.

7 luku. Valvonta.

1 §. Valvontaviranomaiset ja ilmoitus rahanpesun selvittelykeskukselle. Talousvaliokunta ehdottaa pykälän 1 momentin 4 kohtaan teknistä korjausta niin, että siihen lisätään viittaus lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 19 kohtaan. Pykälän 1 momentin 4 kohdasta on 1.7.2023 voimaan tulleen säännösmuutoksen yhteydessä virheellisesti poistettu viittaus Ahvenanmaan kiinteistö- ja vuokrahuoneistojen välitysläitteisiin. Valiokunta ehdottaa, että pykälän 1 momentin 4 kohta muutetaan vastaamaan ennen 1.7.2023 voimassa ollutta oikeustilaa.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 177/2025 vp sisältyvät 2. — 4. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 177/2025 vp sisältyvät 1. ja 5. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2026 vp

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 5 §:n 19 ja 22 kohta, 38 §:n 1 momentin 5 kohta, 40 §:n 2 momentin 3 kohta ja 50 f–50 a §,

sellaisina kuin ne ovat, 5 §:n 19 kohta laissa 902/2012 ja 22 kohta laissa 254/2013, 38 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 1198/2014, 40 §:n 2 momentin 3 kohta laissa 752/2012, 50 f § laeissa 170/2014, 737/2016 ja 215/2019, 50 g § laissa 60/2016, 50 h § laissa 520/2016, 50 i § laissa 642/2016, 50 j § laissa 1055/2016, 50 k § laissa 599/2021, 50 l § laissa 228/2017, 50 m § laissa 352/2017, 50 n § laissa 893/2017, 50 o § laeissa 1071/2017 ja 527/2025, 50 p § laissa 610/2024, 50 q § laissa 1229/2018, 50 r § laissa 1108/2018, 50 s § laissa 215/2019, 50 t § laissa 379/2021, 50 u § laissa 205/2022, 50 v § laissa 214/2022, 50 w § laissa 368/2023, 50 x § laissa 403/2024, 50 y § laissa 697/2024 ja, 50 z § laissa 983/2024 ja 50 a § laissa 1380/2025, sekä

muutetaan 5 §:n 21, 33 ja 35 kohta sekä 50 a–50 e §, sellaisina kuin ne ovat, 5 §:n 21 kohta laissa 316/2020, 33 kohta laissa 599/2021 ja 35 kohta laissa 296/2019, 50 a § laissa 689/2010, 50 b § laissa 1242/2011 ja 599/2021, 50 c § laissa 902/2012, 50 d § laissa 316/2020 ja 50 e § laissa 254/2012, sekä

lisätään lakiin siitä lailla 520/2016 kumotun 51 §:n tilalle uusi 51 § seuraavasti:

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

21) OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppätietorekistereistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012, jäljempänä *markkinarakennetoimijasetus*, 2 artiklan 8 kohdassa tarkoitettua finanssialalla toimivaa vastapuolta, 9 kohdassa tarkoitettua finanssialan ulkopuolista vastapuolta, 10 kohdassa tarkoitettua eläkejärjestelmää, 14 kohdassa tarkoitettua määräytisosapuolta ja 15 kohdassa tarkoitettua asiakasta;

33) muuta henkilöä kuin 4 §:ssä tarkoitettua valvottavaa, edellä 32 kohdassa tarkoitettua rekisteröityntä vertailuarvon hallinnoijaa, vertailuarvoasetuksen 20 artiklan 1 kohdan a ja c

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2026 vp

alakohdassa tarkoitetun kriittisen vertailuarvon hallinnoijaa ja mainitun asetuksen 32 artiklassa tarkoitettua vertailuarvon hallinnoijaa, joka on velvollinen noudattamaan vertailuarvoasetusta;

35) muuta henkilöä kuin 4 §:ssä tarkoitettua valvottavaa, joka on velvollinen noudattamaan arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja uudelleenkäytön raportoinnista ja läpinäkyvyydestä sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2015/2365, jäljempänä *arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetus*, lukuun ottamatta mainitun asetuksen 5 artiklan mukaisesti rekisteröityä kauppatietorekisteriä ja 19 artiklan mukaisesti tunnustettua kauppatietorekisteriä;

50 a §

Toimivaltaisena viranomaisena toimiminen

Finanssivalvonta toimii:

1) luottoluokituslaitoksista annetun (EY) N:o 1060/2009 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 22 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

2) lyhyeksimyyntiasetuksen 32 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena ottaen huomioon, mitä 37 a §:ssä säädetään;

3) markkinarakennetoimija-asetuksen 22 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna asetuksen noudattamista valvovana toimivaltaisena viranomaisena;

4) vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/61/EU 44 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

5) eurooppalaisista riskipääomarahastoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 345/2013 3 artiklan ensimmäisen kohdan m alakohdassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

6) eurooppalaisista yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneista rahastoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 346/2013 3 artiklan 1 kohdan m alakohdassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

7) eurooppalaisista pitkäaikaissijoitusrahastoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/760 2 artiklan 10 kohdassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

8) rahamarkkinarahastoasetuksen 38 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

9) korttimaksujen siirtohintoja koskevan asetuksen 13 artiklassa tarkoitettuna asetuksen noudattamista valvovana toimivaltaisena viranomaisena;

10) markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 22 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

11) toimivaltaisena viranomaisena Euroopan unionin tilintarkastusasetuksen 20 artiklan 2 kohdan mukaisesti asetuksen 27 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettua tarkastusvaliokuntien toiminnan arvioinnissa ja seurannassa;

12) perusmaksutilidirektiivin 21 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

13) vertailuarvoasetuksen 40 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2026 vp

14) paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksen 4 artiklan 8 kohdan ja 15 artiklan 2 kohdan mukaisesti mainitussa asetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

15) EU:n arvopaperikeskusasetuksen 11 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

16) maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 2002/65/EY, 2009/110/EY ja 2013/36/EU ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/64/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/2366, jäljempänä *maksupalveludirektiivi*, 22 artiklan mukaisena toimivaltaisena viranomaisena;

17) rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU 44 ja 67 artiklassa ja EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

18) EU:n DORA-asetuksen 46 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

19) NIS 2 -direktiivin 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena mainitun direktiivin liitteen I toimialojen 3 ja 4 osalta;

20) CER-direktiivin 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena mainitun direktiivin liitteen toimialojen 3 ja 4 osalta;

21) esiteasetuksen 31 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

22) arvopaperistamisasetuksen 29 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

23) arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksen 16 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

24) tiedonantovelvoiteasetuksen 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

25) taksonomia-asetuksen 21 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

26) EU:n joukkorahoitusasetuksen 29 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

27) PEPP-asetuksen 61 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

28) hajautetun tilikirjan teknologiaan perustuvien markkinainfrastruktuurien pilottijärjestelmästä ja asetusten (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 909/2014 sekä direktiivin 2014/65/EU muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/858 2 artiklan 21 kohdassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

29) EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 93 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

30) EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 44 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;

31) ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan (ESG) liittyvän luokitustoiminnan läpinäkyvyydestä ja integriteetistä ja asetusten (EU) 2019/2088 ja (EU) 2023/2859 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/3005 30 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

50 b §

Yhteistyön koordinointi ja yhteysviranomaisena toimiminen

Finanssivalvonta:

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2026 vp

- 1) toimii perusmaksutilidirektiivin 22 artiklassa tarkoitettuna yhteysviranomaisena;
- 2) toimii EU:n arvopaperikeskusasetuksen 11 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuna yhteistyön koordinoinnista vastaavana viranomaisena;
- 3) toimii rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin 79 artiklan 1 kohdan 5 alakohdassa tarkoitettuna yhteysviranomaisena tehden mainitun direktiivin mukaiset ilmoitukset Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle, Euroopan komissiolle ja ulkomaisille ETA-valvontaviranomaisille, jollei muualla laissa toisin säädetä;
- 4) toimii EU:n joukkorahoitusasetuksen 29 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna keskitettynä yhteyspisteenä toimivaltaisten viranomaisten välistä ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen kanssa tehtävää rajatylittävää hallinnollista yhteistyötä varten;
- 5) toimii EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 93 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna keskitettynä yhteyspisteenä toimivaltaisten viranomaisten välistä sekä Euroopan pankkiviranomaisen ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen kanssa tehtävää rajatylittävää hallinnollista yhteistyötä varten;
- 6) vastaa markkinarakennetoimija-asetuksen 23, 23 a, 24, 83 ja 84 artiklassa tarkoitetusta viranomaisten välisestä yhteistyöstä ja tietojenvaihdon yhteensovittamisesta.

50 c §

Finanssivalvonnan toiminta viranomaisena eräissä tilanteissa

Finanssivalvonta toimii:

- 1) EU:n DORA-asetuksen 26 artiklan 9 kohdassa tarkoitettuna viranomaisena;
- 2) markkinarakennetoimija-asetuksen 10 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuna viranomaisena;
- 3) tekoälyä koskevista yhdenmukaistetuista säännöistä ja asetusten (EY) N:o 300/2008, (EU) N:o 167/2013, (EU) N:o 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 ja (EU) 2019/2144 sekä direktiivien 2014/90/EU, (EU) 2016/797 ja (EU) 2020/1828 muuttamisesta (tekoälysäädös) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1689 74 artiklan 6 kohdan mukaisena markkinavalvontaviranomaisena noudattaen, mitä eräiden tekoälyjärjestelmien valvonnasta annetun lain 3 §:n 2 momentin 6 kohdassa säädetään.

50 d §

Toiminta ESAP-asetuksessa tarkoitettuna tiedonkeruuelimenä

Finanssivalvonta toimii ESAP-asetuksen 2 artiklan 2 alakohdassa tarkoitettuna tiedonkeruuelimenä:

- 1) lyhyeksimyntiasetuksen 11 a artiklan 3 kohdan, markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 21 a artiklan 5 kohdan, paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksen 29 a artiklan 3 ja 4 kohdan, arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksen 32 a artiklan 4 kohdan, vertailuarvoasetuksen 28 a artiklan 3 ja 4 kohdan, esiteasetuksen 21 a artiklan 3 ja 4 kohdan, PEPP-asetuksen 70 a artiklan 3 ja 5 kohdan, tiedonantovelvoiteasetuksen 18 a artiklan 3 kohdan, EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 110 a artiklan 3 kohdan ja EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 15 a artiklan 4 kohdan perusteella;
- 2) rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 10 §:n, arvopaperimarkkinalain 10 a luvun 4 §:n, sijoituspalvelulain 6 b luvun 5 §:n, 6 c luvun 10 §:n ja 7 luvun 6 §:n,

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2026 vp

sijoitusrahastolain 2 luvun 8 §:n, 9 luvun 9 §:n sekä 15 luvun 3, 4, 6 ja 7 §:n, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 6 a §:n, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:n ja 3 luvun 11 §:n, luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 a luvun 9 §:n, 10 luvun 8 §:n ja 11 luvun 10 a §:n, kriisinratkaisulain 8 luvun 14 §:n, vakuutusyhtiölain 2 luvun 9 b §:n, 6 luvun 20 d ja 20 e §:n, 8 a luvun 1 §:n sekä 23 luvun 9 ja 31 §:n, lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain 3 luvun 16 §:n, 4 luvun 2 §:n sekä 6 luvun 4, 34 ja 35 §:n sekä kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista annetun lain 9 ja 36 §:n mukaisille tiedoille; sekä

3) päätöksille, jotka se tämän lain 43 §:n 5 momentin mukaisesti toimittaa ESAP-asetuksen 1 artiklassa tarkoitettuun yhteyspisteeseen.

Finanssivalvonta toimii lisäksi ESAP-asetuksen 3 artiklan 2 kohdan mukaisena tiedonkeruuelimenä muille kuin kirjanpitolain 7 luvun ja arvopaperimarkkinalain 11 luvun mukaisille vapaaehtoisesti toimitettaville tiedoille.

50 e §

Finanssivalvonnan toimenpiteet poikkeamaraportoinnin perusteella

Jos Finanssivalvonta saa Euroopan pankkiviranomaiselta tai Euroopan keskuspankilta maksupalveludirektiivin 96 artiklassa tarkoitetun ilmoituksen merkittävästä operatiivisesta tai turvallisuutta koskevasta poikkeamasta, se tekee tarvittavat toimenpiteet suojellakseen rahoitusjärjestelmän välitöntä turvallisuutta.

51 §

Erimielisyyden saattaminen Euroopan valvontaviranomaisen käsiteltäväksi

Finanssivalvonta voi finanssimarkkinoita koskevissa Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetuissa tapauksissa Euroopan finanssivalvonta-asetusten mukaisesti saattaa Euroopan valvontaviranomaisen käsiteltäväksi Finanssivalvonnan ja ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen välille syntyneen erimielisyyden, joka koskee:

- 1) tietojen vaihtoa tai tarkastuksen suorittamista;
- 2) valvontavaltuuksien käyttöä tai seuraamusten määräämistä;
- 3) yhteistyötä tai tehtävien hoitamista valvontakollegiossa;
- 4) muuta valvontaviranomaisten toimivaltansa puitteissa käsittelemää asiaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 21 luvun 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 21 luvun 12 § seuraavasti:

21 luku

Finanssivalvontaa koskevat säännökset

12 §

Erimielisyyden saattaminen Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen käsiteltäväksi

Finanssivalvonnan ja ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen välille syntyneen erimielisyyden saattamisesta Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen käsiteltäväksi säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 51 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (348/2017) 2 luvun 23 § seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2026 vp

2 luku

Arvopaperikeskuksen toimilupa, omistajat, hallinto ja toiminta sekä keskusvastapuoli

23 §

Keskusvastapuolen toimilupa ja valvonta

Suomalaisen keskusvastapuolen markkinarakennetoimija-asetuksen 22 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu toimilupaviranomainen on valtiovarainministeriö. Finanssivalvonnan asemasta keskusvastapuolen toimintaa valvovana toimivaltaisena viranomaisena säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 50 a §:n 3 kohdassa. Keskusvastapuolen toimiluvan myöntämisedellytyksistä ja -menettelyistä säädetään markkinarakennetoimija-asetuksen 14–21 artiklassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 35 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (699/2004) 35 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1246/2011, seuraavasti:

35 §

Säännellyn yrityksen kuulumisen kolmannen maan rahoitus- ja vakuutusryhmittymään

Jos 1 momentissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvan, toisessa ETA-valtiossa säännellyn yrityksen valvonnasta vastaava viranomainen ei yhdy Finanssivalvonnan 1 momentin nojalla tekemään päätökseen, Finanssivalvonta voi saattaa asian Euroopan valvontaviranomaisten käsiteltäväksi siten kuin Finanssivalvonnasta annetun lain 51 §:ssä säädetään.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2026 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 7 ja 8 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 7 luvun 1 §:n 1 momentin 4 kohta, 8 luvun 1 §:n 6 momentti, 2 §:n 3 momentti, 3 §:n 4 momentti ja 10 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 597/2025, seuraavasti:

7 luku (Uusi)

Valvonta (Uusi)

1 § (Uusi)

Valvontaviranomaiset ja ilmoitus rahanpesun selvittelykeskukselle

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista valvovat seuraavat viranomaiset:

4) Lupa- ja valvontavirasto 1 luvun 2 §:n 1 momentin 13, 14 ja 16-26 kohdassa tarkoitettuja ilmoitusvelvollisia siltä osin kuin ne eivät ole tämän momentin 1 kohdan nojalla Finanssivalvonnan valvomia ilmoitusvelvollisia.

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2026 vp

8 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1 §

Rikemaksu

Asianajajayhdistys tekee Lupa- ja valvontavirastolle esityksen rikemaksun määräämisestä 1 luvun 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitettulle asianajajalle tai asianajoyhtiölle.

2 §

Julkinen varoitus

Asianajajayhdistys tekee Lupa- ja valvontavirastolle esityksen julkisen varoituksen määräämisestä 1 luvun 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitettulle asianajajalle tai asianajoyhtiölle.

3 §

Seuraamusmaksu

Asianajajayhdistys tekee Lupa- ja valvontavirastolle esityksen seuraamusmaksun määräämisestä 1 luvun 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitettulle asianajajalle tai asianajoyhtiölle.

10 §

Asianajajayhdistyksen esitys Lupa- ja valvontavirastolle hallinnollisen seuraamuksen määräämisestä

Edellä 1 luvun 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitettulle asianajajalle tai asianajoyhtiölle määrättävää rikemaksua, julkista varoitusta ja seuraamusmaksua koskeva asia tulee vireille Lupa- ja valvontavirastossa asianajajayhdistyksen esityksestä. Asianajajayhdistyksen on tehtävä Lupa- ja valvontaviraston kanssa yhteistyötä tutkinnan aikana ennen esityksen tekemistä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan mietintö TaVM 2/2026 vp

Jos 8 luvun 1–3 §:ssä tarkoitettu laiminlyönti, rikkominen tai säännösten vastainen menettely on käynnistynyt ennen tämän lain voimaantuloa ja jatkuu edelleen tämän lain voimaan tullessa, sovelletaan seuraamuksen määräämiseen tämän lain säännöksiä.

Helsingissä 26.2.2026

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Vilhelm Junnila ps
varapuheenjohtaja Pauli Aalto-Setälä kok
jäsen Noora Fagerström kok
jäsen Kaisa Garedew ps
jäsen Lotta Hamari sd
jäsen Antti Kangas ps
jäsen Hilikka Kemppi kesk
jäsen Miapetra Kumpula-Natri sd
jäsen Mikko Ollikainen r
jäsen Merja Rasinkangas ps
jäsen Oras Tynkkynen vihr
jäsen Heikki Vestman kok
jäsen Sinuhe Wallinheimo kok
jäsen Johannes Yrttiaho vas

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Johanna Rihto-Kekkonen